

תחפושות - מאיפה, פורים ופחיים

קריאת כיוון:

- התלמידים ידונו במשמעויות השונות של התחפושות, וההשלכות שלהן.
- התלמידים יבחנו את הדמויות שהתחפשו במגילת אסתר.
- התלמידים יבחנו את התחפושת האישית לה הם ירצו להתחפש.

פתיחה:

את השיעור חשוב לפתוח מהמקום של התלמידים עצמם. ולכן חשוב מאוד לבקש מהתלמידים להגיע לשיעור כשעל פניהם מסכה כלשהי, או תחפושת קטנה (יש להדגיש בפני התלמידים שהתחפושת לא אמורה להיות זו שהם מתכווננים ללבוש בפורים, בכדי שלא להרוס את החגיגות וההפתעה של פורים עצמו).

לצד התחפושות שיביאו הילדים אפשר להשמיע לילדים גם את השיר "קצת ויזתא גם" שכתבה גילה שחר, והלחין יאיר מילר: http://www.youtube.com/watch?v=xKjrJhj_9QM

<p>זה תמיד תמיד חוזר ואז כשפורים עובר אני נשאר ליצן עצוב ומתוסכל יכולתי עוד להיות שפן ולא הספקתי להיות תן אז אני אומר בלב אומר לי כך אהיה בבוקר מרדכי..."</p>	<p>סליחה אני קצת ממהר החג יברח ואאחר אני פושט לובש פושט לובש צורה רחמו עכשיו אני קבצן בערב עוד אהיה ליצן ואז אני אומר בלב, אומר לי כך אהיה בבוקר מרדכי..."</p>	<p>"עוד פורים אחד בפתח לכולם תחפושת פתח רק אני - אני היום שוב בצרה כי אני רוצה להיות שוטר אך גם רוצה להיות גנב אז אני אומר בלב אומר לי כך אהיה בבוקר מרדכי ואחר כך מלך רם ובסוף קצת ויזתא גם</p>
--	---	---

קריאה יחסה:

- מהי ההתלבטות המתוארת בשיר?
- מדוע הילד מתלבט?
- "אני פושט לובש פושט לובש צורה" הסבירו במילים שלכם מה קורה לילד?

רפיון טיות:

- האם תחפושת של מלכה, של ליצן, של רשע, של פחדן או אמיץ אומרת משהו על המתחפש? כיצד כן? ומתי לא?
- מה מחפש המתחפש? מה הוא מבקש לומר על עצמו? איך הוא רוצה שיראו אותו?
- האם גם לכם הייתה התלבטות דומה – ספרו עליה (בין מה למה ולמה?)
- מדוע בחרתם דווקא בתחפושת / מסכה זו?
- מה היא מסמלת בעבורכם? מה היא אומרת עליכם?
- האם התחפושת מגלה משהו על האישיות שלכם? או שהיא דווקא מסתירה?
- לאיזה עוד דמויות הייתם רוצים להתחפש?
- מה מניע אותנו לבחור בתחפושת כזו ולא אחרת?
- האם כשאנחנו לובשים תחפושת של דמות כלשהי, מתאפרים כמוה, שמים פאה כמו שלה אנחנו הופכים להיות הדמות הזו? האם אנחנו חושבים כמוה או מתנהגים כמותה? אם כן, כיצד ואם לא, מדוע לא?
- האם גם לכם הייתה התלבטות דומה – ספרו עליה (בין מה למה ולמה?)

חלק ראשון: מה אפשרות לנו התחפשות?

"הביצה שהתחפשה" / דן פגיס

היה היתה ביצה שלא רצתה להיות ביצה, מפני שלא ידעה: לא לעמוד, לא לקפוץ ולא ללכת וכל הזמן רק מתגלגלת ומתהפכת.

פגשה הביצה כדור פינג - פונג. "אנחנו כל כך דומים" אמרה לו, "שנינו עגולים ולבנים, בוא נתגלגל יחד!", אבל הכדור היה ריקן וגאוותן "אני קופץ, אני רץ ואת רק מתגלגלת!" אמר וקפץ מעל לביצה הנבהלת.

פגשה הביצה בלון, "אנחנו כל כך דומים" אמרה לו, "שנינו עגולים בוא נתגלגל יחד!" אבל הבלון היה מנופח ורודף רוח ובכלל לא רצה לענות. הוא נמשך לו למעלה ופרח לו משם והלאה.

נתגלגלה הביצה לבדה וחשבה לה: "מה אפשר לעשות? מה עוד אפשר לנסות? איזה צורה מוזרה יש לי, ממש צרה צרורה! האם בכל העולם לא אמצא לי חבר?"

פתאום היה לה רעיון נפלא: היא תתחפש למשהו אחר!

התחפשה לפרח אדום: צבעה את פניה בצבע אדום, הדביקה סביבה עלים כחולים וזהו! "איזה פרח משונה" אמרה ילדה, "הוא חלק ובכלל אין לו ריח, הוא בכלל לא פורח!" "הוא סתם ביצה" אמר לה ילד אחר ושניהם הסתלקו בריצה.

עכשיו התחפשה הביצה לפטרייה, אומנם שמנמונת, אבל נחמדה מאוד. עמדה לה בצד, קצת נפחדת. הפטריות הביטו בה בתימהון: "הפטרייה החדשה יש לה קליפה קשה ורגל עבה מתנדנדת!". וכך הבינה הביצה שלביצה קשה לחיות, אם היא רוצה להיות לא היא, אלא אחת הפטריות.

בכל זאת ניסתה מחדש: התחפשה והנה היא כד! התקשטה בפסים, הדביקה לעצמה צוואר ושתי ידיים וזהו, אבל חתול שעבר שם שאל: "מה זה, האם אתה כד? אין לך פתח ובכלל אי אפשר לשמור בך חלב", מה אפשר לעשות?

התחפשה הביצה לליצן, חבשה מצנפת עם גדיל וציירה על עצמה (לפי הסדר) גבות, עיניים, אף וצחוק "אינך מצחיקה" אמרו לה "מכירים אותך מרחוק".

ניסתה הביצה תחפשות אחרות. התחפשה לסל, לשעון ולתפוח ואפילו לסתם מעגל מצוייר בגיר על הלוח. אבל שום דבר לא הועיל. בכל פעם הכירו אותה מיד, "את סתם ביצה מחופשת" אמרו לה.

גם התרנגולת הכירה אותה "איפה היית ביצתי שלי? כבר מזמן רציתי לשבת עליך, לדגור כמובן" "אמא, איננו רוצה" אמרה הביצה, "תני לי להתגלגל בעולם".

"אולי בפעם אחרת" אמרה הדוגרת, "ועכשיו תעשי בדיוק כמו כולם". וכבר דגרה עליה.

פתאום היתה הביצה בחום בחושך והיתה מוכרחה להמתין אבל למי?

יום אחד היתה לה הרגשה מוזרה... משהו נע בה, וזז בה, וזע בה...

"אמא", ולא שקטה ולא השלימה, "אני כבר לא אני", צייצה, "אני כבר לא אני! אני כבר לא ביצה! משהו מנסה בי לבקוע, לפתוח, לפרוץ!"

"כמובן", אמרה אמא, "כמובן, סוף סוף אתה אפרוח!"

קריאה יחסה:

- ✚ מדוע התחפשה הביצה?
- ✚ מה היא חשבה שיקרה בכל פעם שהתחפשה למשהו אחר?
- ✚ האם ההתחפשות עזרה לביצה? במה עזרו התחפושות לביצה ובמה הן לא עזרו?
- ✚ האם בסופו של דבר הביצה התרצתה ממצבה?
- ✚ מה לדעתכם, מבקש מחבר הסיפור לומר לנו על תחפושות בכלל? מה הן מאפשרות? מה לא?

העשרה:

כסיכומו של חלק זה וכתוספת לדיון על אודות התועלת שבתחפושות, ניתן להראות לתלמידים קטע מתוך הסרט "הגיבן מנוטרדאם".

הסרט הגיבן מנוטרדאם הוא סרט שהפיקו אולפני דיסני, בעקבות ספרו הנודע של ויקטור הוגו. במהלך הסרט ישנה סצנה בה חוגגים תושבי העיר פריז את "חג השוטים". חג השוטים הוא כינוי לקרנבל ידוע ומפורסם, שנחגג בקרב עמי אירופה בימי הביניים, ואף לאחר מכן, ושבמידה רבה ניתן לומר שהשפיע על צורת החגיגה של חג הפורים כפי שאנו מכירים אותו כיום (לרבות התחפושות).

במהלך החגיגה, יוצא הגיבן מן המסתור שלו (במעלה כנסיית נוטרדאם) אל ההמון החוגג, ודווקא שם הוא מצליח במידה רבה להפוך מדמות דחוייה ביותר, מדמות שלא יכולה לצאת לעולם הגדול, אל כלל החברה, בגלל הכיעור שלה- לדמות הנערצת ביותר, "למלך הטיפשים!"

אמנם זה כינוי לא הכי יפה ומוצלח, ובכל זאת הגיבן נמצא פתאום בחברת אנשים, ולא דוחים אותו, אלא מקבלים אותו כפי שהוא. אלא שבסופו של דבר ההמון עובר את גובל הטעם הטוב של החגיגה, ובמקום לשמוח יחד עם קוויזימודו הוא שמוח על חשבוננו, ופוגע בו.

<http://www.youtube.com/watch?v=2wYrY-31wol>

ריבוי קולות:

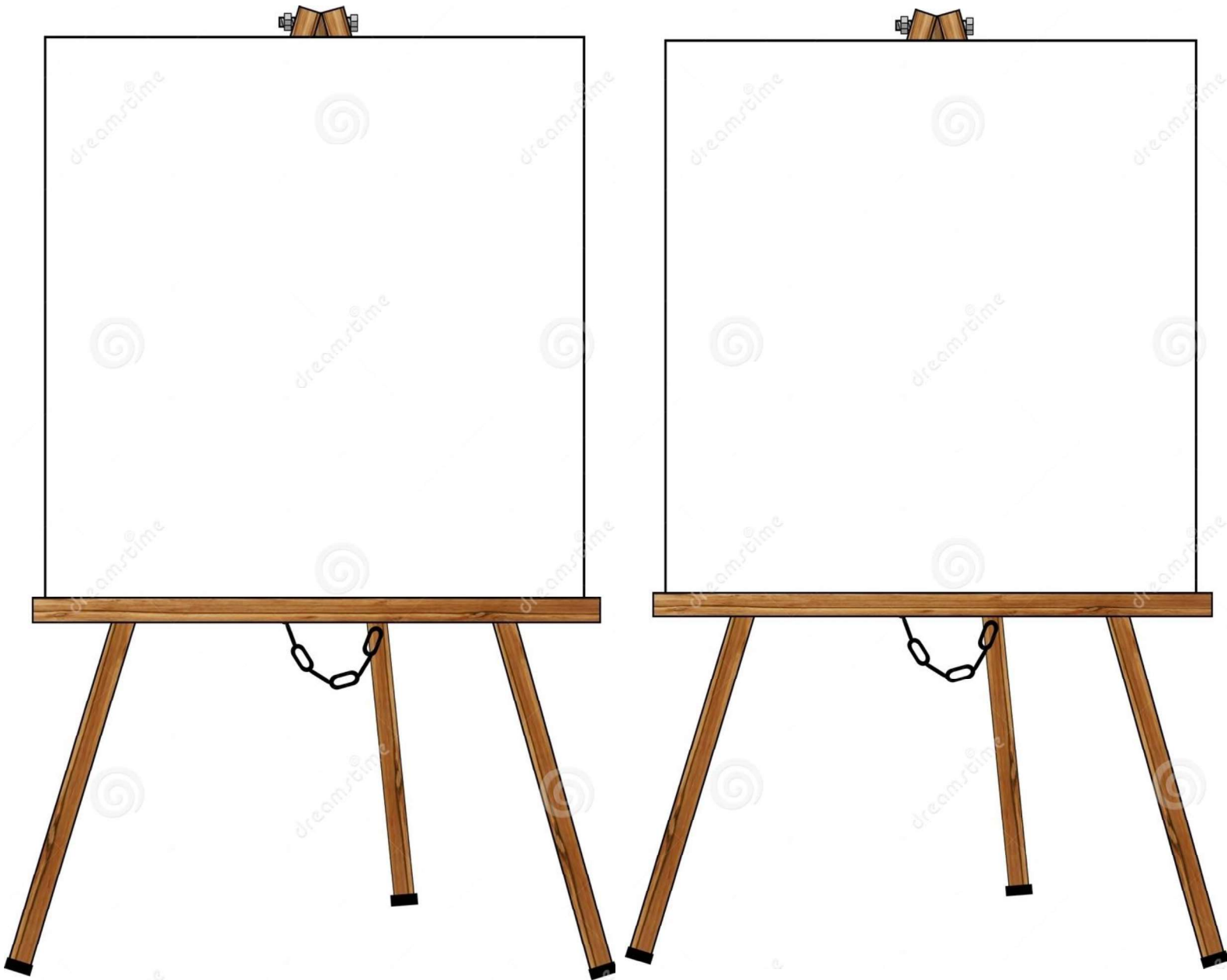
לכל אחד מאתנו יש חלום, חלום קטן וקרוב או חלום גדול ורחוק, והתחפוש אמנם לא יכולה באמת להגשים בעבורנו את החלום, אבל היא יכולה להזכיר לעצמנו, לעודד את רוחנו ולאפשר לעצמנו לטעום מעט מאותו חלום.

ציירו את עצמכם פעמיים: פעם אחת כפי שאתם כעת - תחת הכותרת "הביצה", ופעם שנייה כפי שהייתם רוצים להיות (על פי חלום כלשהו שיש לכם - קרוב או רחוק) - תחת הכותרת "הביצה שהתחפשה":

הביצה שהתחפשה:

הביצה:

מה התחושה שלכם כאשר אתם מסתכלים על שני הציורים האלו- זה לצד זה?

האם אתם חושבים שתצליחו יום אחד להפוך את ה"ביצה שהתחפשה" שלכם ל"ביצה"?
(כלומר האם אתם חושבים שתצליחו לממש את החלום?)
מה עליכם לעשות בכדי להצליח להגשים זאת?

העשרה:

בעקבות הפעילות והדיון מומלץ להראות לתלמידים קטע מתוך הסרט "מולאן". מולאן הוא סרט שהפיקו "אולפני דיסני" ובו מתוארת נערה סינית שאינה רוצה ללכת בתלם כפי שמחנכים אותה, אלא להגשים את שבליבה.

הסרט נפתח בניסיון להכין את מולאן להיות כלה, ופניה בין היתר נצבעות בשל כך בלבן (המזכיר לעניינו את המסכות), ואילו היא מרגישה שאותה מסכה לבנה המסכה את פניה, אל מסתירה רק את פניה האמתיות, אלא גם את צו ליבה.

הימים ימי מלחמה בסין בין ההונים לבין הקיסרות הגדולה, וכל משפחה נקראת לשלוח את בניה ללחום בצבא. במשפחתה של מולאן אין גברים מלבד אביה המבוגרים, ועל כן הוא מתעתד לצאת למלחמה. אך מולאן אינה מוכנה לקבל זאת, ורוצה לעזור לו ולבני עמה, ועל אף שהצבא אוסר על השתתפות נשים בו, היא מתחפשת לגבר בכדי לקחת חלק במשימה, ולפטור את אביה מן הגיוס. בכך הופכת מולאן את העקרה על פיה, ואת האכזבה מן התחפושת שבתחילת הסרט, היא הופכת לכלי המרכזי המאפשר לה לממש את עצמה.

<http://www.youtube.com/watch?v=i4CxNDTO0Uw>

חלק שני: תחפושות באילת אסתר

אמנם התחפושות בפורים הם אינם חלק ממצוות החג, שכן ארבע מצוות החג הן: מתנות לאביונים, מקרא מגילה, משלוח מנות ומשתה ושמחה. אבל אנו יכולים למצוא כבר במגילת אסתר מספר דמויות שהתחפשו.

חשבו- חיזרו בקצרה על מגילת אסתר, ונסו לגלות מי התחפש בה, מתי ומדוע?

בחנו בכל אחד מהקטעים שלפניכם הם הדמות שבו מתחפשת, ואם כן מדוע היא עושה זאת?

<p>האם יש התאמה מלאה בין הבגדים החיצוניים לבין האמונות, הדעות והרעיונות הפנימיים של אסתר?</p> <hr/> <hr/>	<p>ב,ח ויהי כהשמע דבר הסלף ודתו ובהקבץ נערות רבות אל שושן הבירה אל יד הגי, ותלקח אסתר אל בית הסלף אל יד הגי שמר הנשים. בט ותיטב הנערה כעניו ותשא חסד לפניו, ויבהל את תמרוקיה ואת מנותה לתת לה ואת שבע הנערות הראיות לתת- לה מבית הסלף, וישנה ואת נערותיה לטוב בית הנשים. בי לא הגידה אסתר את עמה ואת מולדתה, כי מרדכי צוה עליה אשר לא תגיד.</p>
<p>האם ניתן לומר כי אסתר "התחפשה" או "לבשה מסכה"? הסבירו:</p> <hr/> <hr/>	
<p>האם התחפושת מגלה משהו על אסתר בפסוקים אלו, או שמא התחפושת דווקא מסתירה?</p> <hr/> <hr/>	

<p>ד,א ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוף העיר ויצעק זעקה גדולה ומרה. ד,ב ויבוא עד לפני שער הסלף, כי אין לבוא אל שער הסלף בלבוש שק. ד,ג ובכל מדינה ומדינה, מקום אשר דבר הסלף ודתו מגיע, אכל גדול ליהודים וצום ובכי ומספד, שק ואפר יצע לרבים.</p>	<p>מדוע לובש מרדכי שק ואפר? איזה מסר הוא רוצה להעביר בכך?</p> <hr/> <hr/>
	<p>האם ניתן לומר במקרה זה שמרדכי "מתחפש"? מדוע?</p> <hr/> <hr/>

מדוע לדעתכם מציע המן לאחשוורוש להלביש את האדם שהמלך חפץ ביקרו בבגדי מלכות וכדומה? מה משמעותה הנסתרת של בקשה זו?

האם ניתן לומר שהמן בעצם רצה להתחפש למלך?

האם התחפושת מגלה משהו על המן שלא כתוב במפורש, ושאינו הוא אומר במפורש?

וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל הַמֶּלֶךְ: אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ, וְחַיָּבֵאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לְבֹשׁ בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וְאֲשֶׁר נָתַן כֶּתֶר מַלְכוּת, בְּרֹאשׁוֹ. וְטוֹט וְנִתְּוֹן הַלְבוּשׁ וְהַסּוּס עַל יַד אִישׁ מִשְׁרֵי הַמֶּלֶךְ הַפְּרִתָּמִים וְהַלְבִּישׁוּ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ, וְהִרְכִּיבֵהוּ עַל הַסּוּס, בְּרֹחֹב הָעִיר, וְקָרְאוּ לְפָנָיו: כָּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ.

חֶלֶק פֵּיטוּ: יִצִּירַת מַסְכוֹת

במהלך היחידה ראינו שהתחפושות לא רק מכסות ומסתירות אותנו (כמו שאנחנו חושבים בדרך כלל) אלא גם הרבה פעמים מגלות עלינו דברים פנימיים.

לסיכום היחידה עצבו לעצכם מסכה שתסתיר את פניכם, אך תחשוף דבר מה על פנימיותכם: תכונה שיש לכם ולא רבים יודעים, כישרון מיוחד, חלום שהייתם רוצים שיתגשם, תחביב שלא רבים יודעים שאהוב עליכם.

הכינו את המסכות, וערכו "נשף מסכות" תוך שאתם מנסים לנחש מי המסתתר מאחורי המסכה, על פי הדברים שהוא או היא בחרו לציירה על פני המסכה.

חפצים – כיפה

קריאות כיוון:

התלמידים ילמדו על מקורות המנהג לחבוש כיפה
התלמידים יעסקו במקומה של הכיפה בחייהם ובחיי בני משפחתם.
התלמידים יתנסו בריבוי קולות, בדיון על ההבדל בין מנהג למצווה ובאופן התפתחותה של מצווה.

פתיחה:

מה משותף לדמויות שבתמונות?
מה תפקיד פריט הלבוש המשותף לכולן?

- ☛ מאילו סיבות אנשים מכסים את ראשם?
- ☛ מתי אני מכסה את הראש ומה סיבה לכך?
- ☛ חשבו על כיסויי ראש נוספים – רבים ככל האפשר.
- ☛ האם ישנם כיסויי ראש שמטרתם היא לצין זהות דתית מסויימת (של גברים או של נשים)?
- ☛ חשבו על כמה שיותר סממנים כאלה.
- ☛ מה אנחנו יודעים על הילד הבא?

האם אנחנו יודעים היכן הוא גר? מהם התחביבים האהובים עליו? מי הם הוריו ואיפה הוא לומד? האם אנחנו יודעים לאיזה עם הוא משתייך? לפי מה?

למורה הצצה לפעילות:

נוכל להגדיל את התמונה הזאת, להקרין אותה על מסך או להדביקה על בריסטול ולבקש מהתלמידים לנחש פרטים מסוימים במטרה לעמוד על סטריאוטיפים ודימויים מקובעים ועל מידת נכונותם או לא.

שאלות שניתן לשאול:

מה שמו? האם הוא יהודי או בן עם אחר? באיזו מדינה הוא גר? ובאיזו עיר? באיזו שפה הוא מדבר? מה הוא לובש? אילו צבעים הוא אוהב? מה המשפחה שלו עושה בשבת? מתי הוא חובש את הכיפה? מתי הוא לא? האם גם בני משפחתו (הוריו, אחיו) חובשים כיפה? איפה לומדים אחיו? ואחיותיו? כיצד נוהגים הוריו במכוניתם? האם הם נחמדים? ציירו את המשך גופו עד הרגליים.

אח"כ נבחן את הילד ש"עיצבנו" תוך כדי שיחה:

מה הנחנו על הילד הזה? האם הוא בהכרח כל הדברים שדמיינו עליו? האם בני משפחתו בהכרח מתנהגים כפי שחשבנו עליהם? היתכן שהוא חובש כיפה ברגע מסויים ולא כל היום? מתי, אם כן? אילו הנחות אנחנו מניחים על אנשים שחובשים כיפה? מה אנחנו חושבים על האופן בו עליהם להתנהג? האם ההנחות הללו מוצדקות?

למורה: הצצה נוספת לפעילות קשיתוף עם המית:

נשלח עם התלמידים שאלון הביתה עם השאלה: מי במשפחתי חבש פעם כיפה ומתי? ונקרא את התשובה בכיתה – מתי אנשים שונים חובשים כיפה? האם ישנם אנשים שלא חבשו אותה מעולם? מהי הכיפה? האם יש לה צבע מיוחד? גודל מיוחד? מי חובש אותה? מתי? מדוע? מתי חבשתם אתם כיפה?

מדוע לדעתכם מכסים יהודים רבים את ראשם כל הזמן או בנסיבות מסוימות? מהי משמעות הכיפה? ננסה ללמוד על מנהג חבישת הכיפה אצל אנשים שונים:

ריבוי קולות עבודה בקבוצות: כל קבוצה תקבל דעה אחת אותה תלמד ותציג בפני הכיתה

א. כיסוי הראש של רב הונא
קראו את הקטע הבא והסבירו אותו במילים שלכם:

**מספרים על רב הונא בריה דרב יהושע,
שלא היה הולך ארבע אמות* בגילוי הראש.
משום שאמר:
שכינה למעלה מראשי ואיך אלך בראש מגולה?
(בבלי קידושין לא, א)**

מה מרגיש רב הונא? מה פירוש "שכינה למעלה מראשי"? מתי לדעתו נמצאת השכינה "למעלה מראשו"? איך לדעתכם מרגיש אדם שלהבנתו אלוהים נמצא כל הזמן מעל לראשו? כיצד אתם הייתם מרגישים? (האם אתם מרגישים כך? תמיד או לפעמים?) מדוע ההבנה שאלוהים נמצא כל הזמן מעל לראשו גורמת לרב הונא ללכת בכיסוי ראש? מהי מטרת כיסוי הראש של רב הונא?

*ארבע אמות = כמעט שני מטרים.

ב. בשעת התפילה – הרמב"ם (מאה ה-12)
הרמב"ם שואל כיצד צריך אדם להכין את עצמו לתפילה מבחינת הלבוש:

**מתקן מלבושיו תחילה...
ולא יעמוד לתפילה באפונדתו (מעין ארנק)
ולא בראש מגולה
ולא ברגליים מגולות.."
(הלכות תפילה פרק ה, משנה תורה לרמב"ם)**

איך צריך אדם להכין את עצמו מבחינת הלבוש לתפילה?
למה חשוב שיהיה לבוש בצורה מכובדת?
(כיצד אתם מבינים את הביטוי "ולא ברגליים מגולות"?)
איך זה מתקשר לצורך לכסות את הראש? מדוע מן הראוי לכסות את הראש בזמן התפילה, לדעת הרמב"ם? ולדעתכם?
אם צריך לכסות את ראשו בתפילה מה זה אומר על שאר היום?
למורה: מכך שהרמב"ם מדגיש את הצורך לכסות את הראש בזמן התפילה, אנו למדים שיהודים לא נהגו בזמנו לכסות את הראש במשך כל שעות היום אלא בעיסוק שבקודש בלבד בעת אמירת ברכות או תפילה מה זה אומר על משמעות כיסוי הראש, מי היום עדיין נוהג כך? ומי חובש את הכיפה כל היום כיום? על מה הוא נסמך?

ה'יצאת? ישנן תרבויות בעולם שבהן נוהגים דווקא להסיר את כיסוי הראש מתוך כבוד לאדם, למעמד או למקום מולו נמצאים.

ג. כיפה כל הזמן – קיצור שולחן ערוך (1864)

**אסור לילך ד' אמות, או להוציא מפיו דבר שבקדושה בגילוי הראש.
וגם הקטנים צריכין להרגילן לכסות ראשן, כדי שתהיה עליהם אימת שמיים**

קיצור שולחן ערוך סימן ג סעיף ו

במה שונה הקיצור שולחן ערוך מהרמב"ם? מתי לפי הספר הזה צריך ללכת מכוסה ראש?
מהו הנימוק שלו לכיסוי הראש?

ד. כל הזמן – הרב יואל בן נון – בן זמנינו:

עקרונית, כיסוי ראש הוא ביטוי חיצוני וגם חינוך עצמי ליראת שמים,
שלא יחשוב אדם את עצמו יותר מדי, "לא ירים את הראש" יותר מדי, ולא יתגאה.

מתי סבור הרב בן נון שיש לכסות את הראש?
מהו הנימוק שלו לכיסוי הראש? מתי אנחנו אומרים על מישהו שהוא "מרים את הראש"?

ה. כל הזמן – הרב עובדיה יוסף (1920-2013)

שהדתיים נזהרים ללכת תמיד בכיסוי ראש,

והפכה הכפה שעל ראשם לסמל לאדם דתי,

שמורא שמים עליו.

(הרב עובדיה יוסף, שו"ת יחוה דעת חלק ד סימן)

מדוע סבור הרב שיש לכסות את הראש?
מהו הנימוק שלו לכיסוי הראש? האמנם הכיפה היא סמל לאדם דתי בעיניכם?

א. טיפה כיפה – אלי ברקת (מנכ"ל ארגון "ממזרח שמש" העוסק במורשתם של יהודי המזרח)
קראו את השיר שלפניכם, מתי "צריך" לחבוש כיפה לפי השיר?

האם כולם חובשים כיפה מאותן סיבות?

האם כולם חובשים כיפה כל הזמן?

למה מתכוון אביו של הילד כשהוא אומר שצריך "טיפה כיפה"?

טיפה כיפה – אלי ברקת

לאבא של איתי יש כיפה על הראש,
וגם לאיתי יש, והוא עוד לא בן שלוש.
לאבא של לירון יש קרחת מבהיקה
אם היתה לו כיפה, היא היתה מחליקה.

לאבא של רוני אין כיפה בכלל,
כי ככה הוא אוהב, שרואים לו את התלתל.
לאימא של דנה יש צמה ארוכה,
אין לה כיפה, אבל יש לה סיכה.

יש כיפה לאבא של קרן,
אבל לקרן אין – מה בנות לא, ובנים כן?!
ולאבא שלי יש כיפה בכיס.
כשצריך הוא מוציא, כשצריך הוא מכניס.

בבוקר צריך, בזמן שהוא מתפלל,
ובלילה, טוב עם "שמע ישראל".
ביום רגיל לא צריך, רק בשבת ובחג,
כי כיפה על הראש, לא חובה רק מנהג.

ולוי הוא קנה כיפה לבנה עם פס מזהב.
שאשים בקידוש, אבל אני לא חייב.
ואבא אמר: שים כיפה, זו ברכה.
כמו היד של סבא על הראש שלך.

ואני קרצתי לו, וחייכתי לי מעט:
אם ככה, למה רק ביום שבת?!
גם אבא חייך, והוריד את הכיפה.
צריך כיפה, אבל רק טיפ טיפה.

ואני לא מבין, למה הוא מבלבל?!
אבל אבא אוהב את הכיפה לקפל.

אסיכוס ופתיחה אסיכוס הקא:

ראינו שישנם מנהגים שונים והתנהגויות שונות לגבי חבישת כיפה. יש הנוהגים לחבוש אותה כל הזמן, יש הנוהגים לחבוש כיפה רק לרגעי "קודש" כגון אמירת ברכה, תפילה, עם כניסה למקומות שבהם ישנו עיסוק בקודש כגון בית כנסת, בית קברות, כותל מערבי וכו'. יש הנוהגים לחבוש כיפה בימים שיש בהם מן הקודש כמו שבתות וימי חג. ויש שאינם נוהגים לחבוש כיפה כלל.

כיסוי הראש ואחריו הכיפה החלו כמנהג או כ"מנהג חסידות" (של אלו המבקשים לנהוג יותר מהמקובל) והפך בימינו לסמל לחלק מהאנשים ולחובה לאחרים.

סוג כיסוי הראש אפילו מגדיר קבוצות יהודיות שונות נסו לחשוב מה אומרת הכיפה הבאה על האדם שחובש אותה:

קעת עצבו כיפה שתאמר משהו עליכם

מצ"ב הצעה ליצירת כיפה, קשטו אותה בקישוטים מתאימים ושונים (צבעים והדבקות שונות).

<http://www.bekaloot.co.il/%D7%9E%D7%93%D7%A8%D7%99%D7%9A-1772-%D7%90%D7%99%D7%9A%20%D7%9C%D7%94%D7%9B%D7%99%D7%9F%20%D7%9B%D7%99%D7%A4%D7%94%20%D7%9E%D7%A0%D7%99%D7%99%D7%A8.aspx>

למורה: ניתן ליצור את הכיפות בכיתה ולהשאיר את הקישוט לבית.

את הכיפות נתלה על לוח בכיתה כסוג של תערוכה שתמחיש את השונות שמתחת לכיפה.

וחידה אסיכוס:

מי האיש בתמונה ומדוע הוא חובש כיפה????

